

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2026

Nr. 22

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 november 2025

Op 11 september jl. heeft het Justitieel Vierpartijenoverleg (hierna: JVO) plaatsgevonden in (Europees) Nederland. Middels deze brief informeer ik u over de hoofdlijnen van dit overleg tussen de vier landen van het Koninkrijk.¹

Hoofdlijnen JVO 11 september 2025

Het JVO is het halfjaarlijks overleg tussen de vier Ministers van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland (hierna: de Ministers). Doel van het JVO is bijdragen aan een effectieve en gezamenlijke aanpak van justitiële aangelegenheden binnen het Koninkrijk. Nederland kent een intensieve samenwerking met de landen op dit gebied. Het JVO is in dit kader een belangrijk gremium. Daarnaast is het Ministerie van Justitie en Veiligheid verantwoordelijk voor de justitieketen in Caribisch Nederland en zijn de gesprekken op het JVO over de regionale samenwerking tussen de verschillende eilanden relevant vanwege de kleinschalige keten van dit deel van Nederland.

Het JVO kent een roulerend voorzitterschap en organisatie. Op verzoek van de voorgaande Minister van Justitie en Veiligheid van Nederland vond het JVO deze keer plaats in Den Haag, onder voorzitterschap van de Minister van Justitie, Integratie en Openbaar Vervoer van Aruba. Hieronder volgt een beknopte uiteenzetting van de belangrijkste onderwerpen die zijn behandeld.

Aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Binnen het Koninkrijk wordt gezamenlijk opgetrokken bij de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Ook tijdens dit JVO ben ik

¹ In 2019 is tijdens het wetgevingsoverleg (WGO) Koninkrijksrelaties afgesproken om de Tweede Kamer periodiek te informeren over de hoofdlijnen van het JVO. Kamerstuk 35 200 IV, nr. 14.

hierover in gesprek gegaan met mijn collega-Ministers. Daarbij is niet alleen oog voor de repressieve aanpak, maar ook voor de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. In de afgelopen periode zijn ook Bonaire, Sint Eustatius en Saba gaan deelnemen aan de JVO-werkgroep bestuurlijke aanpak. Gezien de gedeelde thematiek en belangen met Aruba, Curaçao en Sint Maarten is dit een waardevolle en logische ontwikkeling. Deze werkgroep evalueert de komende periode het Protocol inzake de bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit in de Caribische landen van het Koninkrijk. Over de uitkomst van deze evaluatie gaan de Ministers in gesprek tijdens het volgende JVO.

De Ministers hebben kennisgenomen van de update van het multidisciplinaire Ondermijningsplatform Caribisch gebied. In dit platform komen voornamelijk Caribische ketenpartners periodiek samen om kolom- en landoverstijgend te werken aan een gezamenlijke ondermijningsaanpak. Mijn departement heeft zowel incidenteel als structureel middelen toegekend aan dit platform. Vanuit deze middelen wordt onder andere gewerkt aan criminaliteitsbeelden, om versterkt inzicht te verkrijgen in de aard en omvang van transnationale criminaliteit in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Op 6 november 2024 is tijdens het commissiedebat Justitieketen van het Caribisch deel van het Koninkrijk een motie ingediend.² Deze verzoekt mij met het JVO toe te werken naar een plan om drugstoevoer naar onder andere Nederland tegen te gaan. Ik ben hierover met mijn collega-Ministers in gesprek gegaan. Samen hebben wij besloten om te starten met een inventarisatie van de lopende samenwerking op dit vlak. Daarbij wordt ook gekeken naar de doorvoer van drugs naar andere bestemmingen, met aandacht voor zowel de «upstream» als de «downstream disruption». Tijdens het volgende JVO bespreken de Ministers, aan de hand van deze inventarisatie, of de bestaande samenwerking voldoende is, moet worden aangepast of geïntensiveerd, of dat aanvullende trajecten wenselijk worden geacht. Daarmee heb ik invulling gegeven aan uw motie om samen met het JVO toe te werken naar een concreet plan om de drugstoevoer naar onder andere Nederland aan te pakken en heb ik de motie afgedaan. Op het moment dat er inhoudelijke resultaten te delen zijn, koppel ik die aan u terug in de halfjaarbrieven georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

Forensische zorg, terbeschikkingstelling (tbs) en plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (pij)

Er is momenteel een gebrek aan forensische behandelmogelijkheden binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk. Deze situatie brengt veiligheidsrisico's met zich mee voor het hele Koninkrijk. Het is daarom van essentieel belang dat de landen op dit onderwerp samenwerken. Tijdens het JVO van juni 2024 is ingestemd met de ontwikkeling van een meerjarig programma forensische zorg en behandeling, tbs en pij. Het is van belang om stappen te zetten in de concretisering en daadwerkelijke uitvoering van dit programma. Om die reden was dit ook een belangrijk agendapunt tijdens dit JVO. De Ministers hebben kennisgenomen van de voortgangsrapportage van de JVO-werkgroep forensische zorg, tbs en pij en hun commitment ten aanzien van de verbeteringen in eigen land herbevestigd.

De komende maanden werft de JVO-werkgroep een programmamanager. Deze programmamanager stelt, samen met de JVO-werkgroep, overkoepelende doelstellingen en een integraal programmaplan op. Daarnaast

² Kamerstuk 29 279, nr. 907.

ondersteunt de programmamanager de individuele landen bij het opstellen van een (gefaseerd) plan van aanpak per land. Naast projecten per land, heeft het meerjarig programma zeker ook tot doel om Koninkrijksbrede projecten, zoals opleidingen, op te zetten waar alle (ei)landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk van kunnen profiteren. Nederland draagt bij in de financiering van dergelijke Koninkrijksbrede projecten, mits deze projecten concreet binnen de doelstellingen van het meerjarig programma vallen. De verbetering van de forensische zorg heeft blijvend de aandacht van de Ministers en de voortgang wordt volgend JVO besproken. De JVO-werkgroep is inhoudelijk verantwoordelijk voor het meerjarig programma en verzorgt ieder JVO een terugkoppeling.

Officier in Opleiding

In 2019 heeft het JVO ingestemd met een professionaliseringstraject binnen het Openbaar Ministerie Carib (hierna: OM Carib). In het kader hiervan is het traject Officier in Opleiding (hierna: OIO-traject) gestart. Dit is een intensief en op maat gesneden opleidingstraject dat als doel heeft lokaal talent in het Caribisch deel van het Koninkrijk op te leiden tot officier van justitie. De verwachting is dat het OIO-traject op termijn bijdraagt aan een evenwichtiger samengesteld OM Carib en dat de afhankelijkheid van beschikbaarheid van officieren van justitie uit (Europees) Nederland afneemt. Inmiddels hebben vier personen het OIO-traject met succes afgerond. Eind 2025 rondt, naar verwachting, de laatste persoon het traject af. Tijdens het JVO is ingestemd met een nieuw driejarig OIO-traject.

Intrekking Voogdijregeling

Na afloop van dit JVO is de onderlinge regeling ondertekend waarmee het Protocol inzake de samenwerking op het gebied van voogdijvoorzieningen tussen Nederland en de Nederlandse Antillen uit 2006 is ingetrokken. Dit na eerdere besluitvorming tijdens het JVO van juni 2024 om hiertoe over te gaan. Met de inwerkingtreding van deze onderlinge regeling wordt de verplichting afgeschaft om een tijdelijke voogd aan te stellen voor minderjarigen die zich zonder begeleiding vanuit het Caribisch deel van het Koninkrijk in Europees Nederland vestigen. Vanwege digitale ontwikkelingen en het ontbreken van voldoende objectieve rechtvaardiging voor onderscheid op basis van geografische afkomst werd deze regeling niet langer nodig geacht. Het afschaffen van overbodige regels is ook een mooi resultaat van dit periodieke overleg op ministerieel niveau.

Harmonisatie bescherming persoonsgegevens

Nederland hecht waarde aan het gezamenlijk optrekken binnen het traject van de harmonisatie bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk. De gezamenlijke JVO-projectgroep Harmonisatie bescherming persoonsgegevens³ werkt aan de implementatiewetgeving voor de Goedkeuring Verdrag tot bescherming personen met betrekking tot geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens. Zo wordt gezorgd voor een goede basis voor het delen van persoonsgegevens en wordt geborgd dat het Koninkrijk aansluit bij het dataprotectieverdrag (C108+). De werkzaamheden op dit vlak worden de komende periode voortgezet.

Jaarverslagen, jaarplannen en begrotingen

Elk JVO worden jaarplannen, jaarverslagen en begrotingen van gezamenlijke instellingen en diensten besproken. Door de verplaatsing van het JVO

³ Kamerstukken 35 570 IV nrs. 33 en 53.

in januari 2025 naar september, heeft deze bespreking dit keer later plaatsgevonden dan normaliter. Tijdens het JVO zijn stukken behandeld van het Recherche Samenwerkingsteam (RST), de Stichting Beheer ICT Rechtshandhaving (SBIR), het Parket van de Procureur-Generaal, de Raad voor de Rechtshandhaving en het Gemeenschappelijke Hof van Justitie. Tijdige vaststelling van deze stukken is belangrijk voor het functioneren van deze instellingen en diensten. Nederland spant zich hiervoor in en heeft opgeroepen om – daar waar nog geen instemming of consensus over de stukken is bereikt – dit zo spoedig mogelijk te realiseren.

Tot slot

De landen binnen het Koninkrijk werken constructief en intensief samen om georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit te bestrijden en de rechtsstaat en veiligheid te versterken. Mede gezien de verantwoordelijkheid voor de justitieketen in Caribisch Nederland, is deze nauwe samenwerking met Aruba, Curaçao en Sint Maarten essentieel voor Nederland. Als Minister van Justitie en Veiligheid van Europees en Caribisch Nederland vind ik het van groot belang om deze samenwerking te continueren en het JVO blijvend in te zetten als plek van ontmoeting en uitwisseling.

Het volgende Justitieel Vierpartijenoverleg zal plaatsvinden op 14, 15 en 16 januari 2026 op Sint Maarten.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F. van Oosten